

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 427-1912)

Originalt emne

Observatoriet Ole Rømer

Observatorium

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 28. november 1912](#)
- 2) [Byrådsmødet den 5. december 1912](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 28. november 1912 - side 9

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 427-1912)

Andragende fra Direktør Krüger ved Observatoriet "Ole Rømer" om Løn.

Formanden erindrede om, hvorledes hele Sagen med Observatoriet var kommet, og hvorledes Krüger var blevet Leder af dette, samt om hvorledes Krüger gennem det daværende Byraadsmedlem medlem A. Müller var kommet i Forbindelse med Veksellerer Müller, som havde berøvet ham om ved 100000 Kr., hvilket vistnok var over Halvdelen af hans Formue. At Kruger gennem et Medlem af Byraadet var kommet i den Misere, kunde ikke ganske lades ude af Betragtning. Kruger var nu ifølge hans egen Erklæring saaledes stillet, at han maatte forlade sin Stilling og ernære sig som Lærer, hvis han ikke fik Løn. Maaske vilde nogle mene, at man kunde lade ham gaa og antage en anden Mand, men ved nærmere Overvejelse vilde man dog vist komme til et andet Resultat. Krüger vilde jo nemlig i saa Tilfælde forlade Byen uden sine instrumenter, der oprindeligt vurderedes til 40000 Mark, men vistnok var en Del mere værd, og berøvet sin halve Formue. Baade

nationalt og kommunalt set kunde man ikke godt være dette bekendt. Hr. Jakob Jensen og Taleren mente derfor, at man maatte give Krüger en passende Løn, og skulde foreslaa, at der blev tilbudt ham 3000 Kr. i aarlig Løn fra 1. April d. A. at regne.

Simonsen kunde godt indse, at visse Forhold talte for, at man af Honnørhensyn gik ind paa at bevilge Løn til Krüger. I Andragendet var der en Bemærkning om, at Krügers Efterfølger skulde lønnes, men da Indstillingen intet indeholdt derom, kunde man vel gaa ud fra, at der ved at vedtage Indstillingen ikke blev truffet nogen Bestemmelse for Krügers Efterfølger. Bemærkningen i Andragendet kunde jo tyde noget paa, at Krüger tænkte paa, om man saa kunde sige, at sælge Pladsen.

Formanden bemærkede, at det havde ligget ganske udenfor hans og sikkert ogsaa Hr. Jakob Jensens Opfattelse, at Byraadet ved at vedtage at give Krüger Løn skulde binde sig for Fremtiden. Det, der stod om Løn til Krügers Efterfølger i Andragendet, var kun Krügers Antagelse.

Jakob Jensen udtalte, at da man ikke godt kunde lade Observatoriet ligge hen uden at blive benyttet, maatte man antage en anden Leder, hvis Krüger blev nødt til at rejse bort, og at det vilde se nok saa godt ud at give Krüger Løn, saa han kunde blive her. Byraadet kunde ikke godt lade Krüger rejse og beholde hans Instrumenter. Ganske vist havde Krüger endnu ikke helt opfyldt Kontrakten, idet en stor Kikkert endnu ikke var installeret, men dette skyldtes sikkert udelukkende Snyderierne. At man endnu ikke havde haft den tilsigtede Glæde af Observatoriet, skyldtes i første Række Arkitekt Rosen, der havde smølet ganske urimeligt, og dernæst Mülleraffæren. Vel havde Krüger gjort adskillige Arbejder færdige, men man havde jo tænkt sig, at Observatoriet skulde blive benyttet noget mere af Lærere og Publikum, end Tilfældet hidtil have været. Man kunde som bemærket ikke godt lade Observatoriet staa tomt, ej heller kunde man godt beholde Instrumenterne, hvis Krüger maatte rejse, og lod man ham faa dem med, skulde man altsaa anskaffe andre; idet hele taget vilde man blive stillet i et ret uheldigt Lys, hvis man lod Krüger rejse. Byraadet maatte derfor hellere ved denne som ved andre Lejligheder, hvor det var kommet ind i mindre heldige Forhold, tage Smerten med Sindsro. Den almindelige Løn for en Observatorieleder var vel nok noget større end 3000 Kr., men Formanden og Taleren havde ment, at man kunde være bekendt at byde dette Beløb, ogsaa fordi det ingenlunde kunde siges, at Krüger var nogen fattig Mand. Iøvrigt vilde Krüger nok være tilfreds med den foreslaaede Løn.

Formanden oplyste, at efter Udvalgets Mening skulde der ikke udbetales Krüger Løn, før alle de lovede Instrumenter var leverede. Forøvrigt vilde Instrumenternes Værdi antagelig blive noget højere end oprindelig opgivet.

Mikael Johansen bemærkede, at hele Observatoriesagen havde været ham en stor Skuffelse, og at han, hvis han havde haft den Erfaring, som han nu havde, angaaende denne Sag, da den kom frem, ikke vilde have gaaet med til den. Krüger havde lovet at levere Instrumenterne, blandt andet en stor Kikkert til 22000 Kr., men den var ikke kommet, og endvidere havde han lovet at lede Observatoriet gratis. Bevilgede man ham nu en Løn paa 3000 Kr., hvilket kapitaliseret jo vilde være 75000 Kr., var Forudsætningen for hele Ordningen bristet, og der vilde vel endda næppe gaa lang Tid, inden han forlangte Forhøjelse. Af disse Grunde kunde og vilde Taleren ikke stemme for Forslaget. Den hele Misere for Krüger vel meget beklagelig, men Byraadet var uden Skyld. Under alle Omstændigheder vilde Taleren haabe, at man dog ikke udbetalte nogen Løn til Krüger, før alt var i Orden og den store ny Kikkert paa Plads.

Formanden oplyste, at den lovede Kikkert var 5-7000 Mark billigere end den, der vilde komme.

Jakob Jensen ansaa det for ikke blot et Etikettespørgsmaal, men et Æresspørgsmaal for Byen at faa Sagen ordnet paa tilfredsstillende Maade. Skulde der ikke være nogenlunde Stemning for at tiltræde Forslaget, vilde Taleren bede dets Modstandere stille Forslag om, hvorledes man skulde stille sig overfor Krüger. Det kunde ikke nytte at sige, at man ikke vilde stemme for Forslaget, man maatte stille et nyt. Enkelte Medlemmer skulde ikke saaledes have Lov til at slippe udenom.

Mikael Johansen hævdede, at ingen kunde tvinge ham til at tage et andet Standpunkt, end han selv vilde, og at han ikke vilde stille noget Forslag, men indskrænke sig til at stemme imod det foreliggende. At Krüger havde ladet sig bedrage, kunde Byraadet ikke gøre for.

Sagen overgik til 2. Behandling.

Uddrag fra byrådsmødet den 5. december 1912 - side 4

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 427-1912)

Andragende fra Direktør Krüger ved Observatoriet "Ole Rømer" om Løn. (Se Side 303) - 2.
Behandling.

Indstillingen vedtoges.

